

til Gavn. Kunde man imidlertid ikke komme saavidt, som jeg her har antydnet, vilde det allerede være et Skridt i den Retning, om man, hvad det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds (H. Nielsen), har peget paa, i Fremtiden paa flere Steder kunde nedlægge de øverste Klasser i Latinskolerne og saaledes forvandle dem til Realskoler, saa at man rundt omkring i Byerne havde Middelskoler og kun havde visse enkelte — man kunde kalde dem, som Forsvareren af denne Tanke har kaldt dem — Højskoler, der havde selve examen artium til deres Maal. Det er ikke en Tanke, som er fremsat af Folk, der ikke kjende disse Forhold, det er en Tanke, som er forsvaret af Skolemand, af den lærde Skoles egne Mænd, jeg tror f. Ex. af Folk som Rektor Blichert, Overlærer Reinhardt og flere Andre. Jeg tror, at det ærede Medlem for Rjødshavn's 2den Valgfreds (Brix) havde nogen Ret, naar han mente, at at Grundighed derved vilde gaa tabt; thi de Mænd, der have udtalt sig for denne Tanke, have dog ogsaa kunnet vurdere Forholdet og have kunnet se, at Uddannelsens Grundighed just ikke vilde lide derved. Det ærede Medlem sagde, at det var noget Originalt, og at det kunde være godt at være original, men at det ikke var godt, naar det Originale tillige var galt. Men jeg skulde tage meget feil, om ikke noget Saadant findes flere Steder. I Norge er der ialtsind indrettet Middelskoler, der pege hen ad den Vej, og jeg tror, som sagt, heller ikke, at Hensynet til de Ubemidlede, som det ærede Medlem betonede, behøvede at bringe os til at vige tilbage derfor. Men samtidig med, at man kunde gaa til en saadan Ordning af det lærde Skolevæsen, var der ganske vist flere andre Ting, der burde tages med i Betragtning. I den Staten binder sig til yderlig forsøge fatte Udgifter til de lærde Skoler, vil det være fuldkommen rigtig, om man overveier de Ting, jeg nu har peget paa, og adskillige andre. Der er jo en almindelig Misforståelse med den nuværende Ordning af de lærde Skoler, om ikke just saa meget med selve Loven, som med Gjennemførelsen deraf. Jeg skal dog pege paa et Par Ting, der kunde ændres ad administrativt Vej, som kunde ændres meget let, og som vilde tage en hel Del af den, som jeg tror berettigede Misforståelse bort. Det ene Punkt er den ulyksalige latinske Stil, der har været saa ofte berørt i Folkethinget. Dengang Loven blev givet i 1871, var det jo efter en haard

Kamp, at latinsk Stil blev affattet, men det varede ikke længe, inden det ved et ministerielt Reskript blev bestemt, at den skulde kræves ved fjerde Klasse's Hovedexamen, og det blev endog ved et senere Reskript bestemt, at der mindst skulde kræves 2g. i latinsk Stil for overhovedet at kunne blive Student (Udfryselse af Brix). Javel! I den klassiske Retning, fortaar sig. Altsaa, skjøndt latinsk Stil efter Loven slet ikke skulde være Betingelse for at blive Student, blev den ved ministeriel Foranstaltning ikke blot gjort til en Betingelse, men Forholdet blev gjort meget værre, end det havde været før. Den latinske Stil blev lagt hen paa et tidligere Tidspunkt, paa et Punkt, da Drengene ikke havde lært synderlig Latin, og det blev bestemt, at der skulde kræves mindst 2g. til Examen. Tidligere, dengang latinsk Stil gjaldt, kunde man blive Student og faae en nogenlunde ordentlig Examen, selv om man havde Slet i latinsk Stil, men nu, da den ikke gjælder, kan man ikke blive Student uden mindst at faae 2g. Det er Noget, som er i høj Grad urimeligt og uretfærdigt og skadeligt for Undervisningen, særlig for Undervisningen i Latin. De Fordringer, som nu stilles til latinsk Stil, tvinge Læreren til at tage Undervisningen i Latin paa en bagvendt Maade og give de unge Mennesker hele det grammatikalske Stof, før de have lært Synderligt af Forfatterne, men enhver Skolemand vil indrømme, at det er den mest bagvendte Maade at drive Undervisningen paa. Latinsk Stil er indført ved ministerielt Reskript og kan altsaa ogsaa affattes af Ministeriet; og det vilde sikkert være til stor Gavn for Undervisningen, om dette skete. Jeg skal dernæst nævne et andet Punkt, det er det nuværende Karaktervæsen ved Examen. Der er tidligere blevet anset stærkt derover; og jeg tror ikke, man har lagt tilstrækkelig Mærke til, i hvilken Grad dette Karaktervæsen ligefrem er lagt an paa at fremelske Middelmådigheden. Det er jo saaledes, at den høieste Karakter Ug. gjælder 8 og Slet = 23. Man vil altsaa se, at 3 Ug. kun lige opveie eet Slet. Altsaa, naar et Menneske i 3 Fag er udmærket dygtig og faar den høieste Karakter, der kan faas, men, maafte paa Grund af sin særlige Begavelse, i et enkelt Fag ikke kan komme med og faar Slet, bliver han regnet ringere end den, der i alle fire Fag har faaet temmelig godt, der dog skal være et Legn paa Middelmådighed. Og hænder det, at han i et Fag, hvor Karakteren gjælder dobbelt, faar Slet, er han, om han ogsaa faar Ug. i de andre Fag,